

Gårdslyckan slutade i bitter vårdnadstvist

EMMISLÖV. Även Lantbrukarfamiljer spricker. För Johan Lindgren, mjölkbonde på Nymölla gård i norra Skåne, blev det ett hårt slag när hans före detta sambo tog deras son med sig och flyttade till Norrland.

Det är hög tid för vårbruket. Men Johan Lindgren har tagit föräldradigt för att han ska kunna träffa sin femårige son Hannes över påskhelgen. De trivs tillsammans. Johan har plockat fram fika. Hannes är uppspelt och skojar. Han biter ett stort brett i mackan, ställer den på kant och plötsligt har mackan förvandlats till en bil som han fräser runt med på tallriken. Sedan fyller han munnen med juice så kinderna blir stora som golfbollar och fnittrar. Hannes tycker det är roligt att hälsa på sin pappa och gillar att spexa. Efter fiket kryper han upp i Johans knä och lyssnar på en saga om pirater. I finrummet står ett tält, en sagoborg där han brukar leka när han kommer och hälsar på några gånger om året.

– Jag vill att han ska känna sig som hemma, säger Johan Lindgren.

TOG SONEN MED SIG

För några år sedan bodde familjen tillsammans på gården. Johan Lindgren och Sara Hortlund träffades när de gick på Skurups Naturbruksgymnasium. De flyttade ihop 1999

och 2004 föddes Hannes. Året därpå började Sara studera i Alnarp och flyttade till ett studentboende i Lomma där hon bodde under veckorna och vissa helger. Johan Lindgren hade fortfarande huvudansvaret för Hannes som bodde kvar hos honom. I mars 2006 tog förhållande slut. Då tog Sara med sig Hannes till Lomma.

– Vi träffades på familjerätten i Lomma i maj 2007 och kom överens att Hannes skulle bo växelvis hos oss några veckor åt gången. Men två veckor senare tog hon vår son med sig och flyttade till Norrland, hem till sina föräldrar, säger Johan Lindgren.

KONFLIKTEN VAR ETT FAKTUM

Något skriftligt avtal på överenskommelsen i Lomma gjordes aldrig. Efter flytten till Norrland i juni 2007, bestämde de att Johan skulle ha Hannes hos sig ett par veckor på sommaren. Några dagar innan han skulle åka tillbaka meddelade Johan att han tänkte behålla honom. Han ordnade dagisplats åt honom i Broby i augusti 2007. Sara svarade att hon ville att

sonen skulle bo stadigvarande hos henne och vände sig till Tingsrätten. Därmed var konflikten ett faktum.

Några dagar efter att Hannes börjat på dagis i Broby kom Sara och hennes far till Johan Lindgrens bostad och ville träffa Hannes. Johan Lindgren gick inte med på det. En tid senare ringde personal på dagis till Johan och berättade att Sara och hennes mor ville hämta Hannes. De lovade lämna tillbaka honom på dagis på kvällen samma dag. Men så blev det inte. De tog med sig Hannes till Norrland istället.

"DET ÄR DISKRIMINERING"

Nu genomgår Johan Lindgren och Sara en vårdnadstvist. Johan Lindgren vill få ensam vårdnad, men i domen från Kristianstads Tingsrätt i oktober förra året fastställdes att Hannes ska bo stadigvarande hos

Sara. De har visserligen gemensam vårdnad, men i praktiken innebär det att Hannes bor hos sin mamma, eftersom de långa avstånden gör det omöjligt att ha ett växelvis boende. Johan Lindgren har överklagat.

– Sara bröt vår överenskommelse medan jag höll min del. Rätten lyssnar tydligen bara till mammans version i vårdnadsärenden. De flesta av rättsens ledamöter i Kristianstads Tingsrätt var kvinnor. De tittade inte ens på mig när jag framförde mina åsikter. Det är diskriminering. Man tappar ju fullständigt förtroendet för rättssamhället, säger Johan Lindgren.

En av rättsens ledamöter, en man, var däremot av en annan uppfattning. Han ansåg att sonen istället skulle bo stadigvarande hos Johan Lindgren. Mammans åtgärd att flytta till Norrland och på det sätt hon tog med sig sonen dit, strider mot att det skulle vara till barnets bästa, menar nämndemannen.

VÄNNERNA ÄR ETT STÖD

Domen i höstas var ett hårt slag för Johan Lindgren.

– Jag kände som om jag skulle ex-

plodera. När min sambo och jag flyttade ihop var vi överens att vi skulle bo i Skåne, sedan flyttade hon hem till sina föräldrar. Om jag hade gjort som hon gjorde, hade jag aldrig fått

"De flesta av rättsens ledamöter var kvinnor. De tittade inte ens på mig när jag framförde mina åsikter. Det är diskriminering"

Johan Lindgren

"Vi skulle

LILLPITE. "Jag fick panik. Plötsligt stod jag utan jobb och bostad och skulle försörja ett barn. Det blev en nödlösning att flytta till Lillpite med Hannes. Det är inte roligt för någon med 150 mil mellan oss", säger Sara Hortlund.

Sara Hortlund är uppvuxen på en mjölkgård. Hennes föräldrar driver Lillbäcken AB i Norrland. Sara och Johan Lindgren blev ett par när de gick på Skurups lantbruksskola och läste till naturbrukstekniker. De flyttade ihop. När Hannes föddes var hon mammaledig och arbetslös.

– Jag satt mycket själv, säger Sara Hortlund. Jag hade inget socialt nätverk och Johan jobbade väldigt mycket. Det enda intresse jag hade var att rida men det fanns sällan tid

vårdnaden. Jag känner mig väldigt orättvist behandlad, säger han.

För att kunna hantera sin frustration har han börjat med boxträning två gånger i veckan. Det gör

att han slappnar av och mår bättre. Åtminstone tillfälligt. Familj, goda vänner och musik är ett viktigt stöd i vardagen. Det får honom att orka gå vidare. Johan Lindgren tycker det är

alldeles för få pappor som engagerar sig i vårdnadsärenden.

– Många män hamnar i samma situation som jag, men de flesta

ha fått ett bra liv tillsammans”

till det. Att mjölka klarade jag inte av. Jag fick utslag på fingrarna och sprickor under naglarna.

– Framtidsplanerna var att Johan och jag skulle ta över mina föräldrars gård med 80-100 mjölkkor. Det var ett bra ekonomiskt läge och vi skulle ha fått ett bra liv tillsammans. Jordbrukskulturen och mentaliteten är hårdare i Skåne än i Norrbotten. Markpriserna är flera tusen kronor mer per hektar i arrende och för bönderna gäller det att ha mycket mark och bra maskiner. Häruppe samarbetar man.

BRÖT ÖVERENSKOMMELSEN

Enligt Sara Hortlund var Johan positiv till att flytta till Norrland. Men att välja mellan två gårdar var svårt. Johans pappa ville att Johan skulle ta över mjölkgården i Broby.

Efter en tid började Sara läsa till Lantmästare vid SLU, Alnarp. De utvecklades åt olika håll och förhållandet tog slut. Sara bodde i ett studentboende under veckorna. Johan hade huvudansvaret för Hannes den första tiden. Vid separationen gjordes en muntlig överenskommelse om gemensam vårdnad. Men när Sara

var klar med utbildningen greps hon av panik. Hon stod utan jobb och bostad. Därför bröt hon överenskommelsen och flyttade hem till Lillpite. På sommaren åkte Hannes ner till sin pappa. Någon dag innan Sara skulle hämta hem sonen, ringde telefonen.

– Det var Johan. Han skulle hålla kvar Hannes tills dess att en advokat drivit igenom att han skulle ha ensam vårdnad. Jag fick panik igen. Jag var rädd för att aldrig få träffa honom. Jag ringde Johans grannar. De berättade att Hannes inte syntts till och att Johan mest körde traktor. Vem tar hand om Hannes, tänkte jag.

Sara Hortlund kontaktade en advokat och åkte sedan ner tillsammans med sin far. De ville träffa Hannes. Men Johan släppte inte in dem. De åkte hem till Norrland igen. Efter två veckor var Sara och hennes mor i Skåne. Denna gång besökte de Hannes dagis.

HANNES VILLE INTE LÄMNA

– Hannes blev så glad. Han kastade sig i famnen på mig och var som fastklistrad. Johan gick med på att vi fick träffas bara vi lämnade tillbaka honom. Men Hannes ville inte lämna

mig. Målet var att ta med honom hem till Norrland och det gjorde vi också.

– Varje gång Hannes åker till Skåne är jag rädd att samma sak ska hända igen. Ibland mår jag för jävligt. Jag är kroniskt trött och har ofta mardrömmar. Men jag får bra stöd av familj och vänner. Det hjälper. Nu ska vårdnadstvisterna upp i Hovrätten och jag hoppas att beslutet blir gemensam vårdnad och att Hannes kan fortsätta bo hos mig, säger Sara Hortlund.

Siv Öberg

Frilansjournalist
husdjur@svenskmjolk.se

■ Lillbäcken

■ Gunnar Hortlund är tredje generationen som äger Lillbäcken AB. Han och och dottern Sara driver gården och är de enda anställda.

■ Sedan ett år sker en omställning från mjölkproduktion, med 4–5 miljoner i omsättning och 100 mjölkkor, till köttproduktion. De har tre tjurar och 93 kor varav 60 ska kalva.

■ De odlar vall och spannmål på 150 hektar samt har 200 hektar skog.

ger upp. Samhället förutsätter att det alltid är mamman som är bäst lämpad att ta hand om barnen. Det är en gammalmodig och snedvriden syn. Barnen behöver sina pappor och jag kommer att göra allt som står i min makt för att få vårdnaden, säger Johan Lindgren.

FRÅNTAGEN GEMENSKAP

En vårdnadstvist är en påfrestande process. Varje gång Johan Lindgren träffar kompisar som är barnföräldrar, blir han påmind om sin situation. Han har blivit fråntagen gemenskapen i barnomsorgen på dagis. Han får inte uppleva vardagen tillsammans med Hannes. Och varje gång de skiljs åt gör det ont. Både för Hannes och Johan. Det tar flera veckor innan Johan är sig själv igen. Arbetet på gården blir lidande.

– Jag var mer engagerad i lantbruket tidigare. Förr åkte jag ofta ut och tittade på grödorna. Nu fokuserar jag bara på det viktigaste för att det ska fungera, säger Johan Lindgren.

TAR LEDIGT FÖR ATT TRÄFFAS

Han får träffa Hannes några veckor under skolloven. Men de långa resorna till Stockholms centralstation där han hämtar och lämnar honom, är tidsödande och kostsamma. När Johan Lindgren träffar honom måste han ta ledigt. Hans far får sköta arbetet med mjölkorna under tiden. De har en djurskötare på halvtid och en person tillfälligt anställd på gården.

– Det går med min fars goda vilja. Bara resorna tar ju två dagar av ledigheten varje gång. Om Hannes hade bott kvar hos mig, hade jag haft honom på dagis och kunnat arbeta som vanligt, säger han.

TEXT: Torbjörn Svensson
Frilansjournalist

FOTO: Siv Öberg
Frilansjournalist

■ Nymölla gård är en kravgård med 90 mjölkkor. Gården har 30 ha bete och växtodlingen på 100 ha består av vall, spannmål och fodermajs.

■ Fler vårdnadsmål i tingsrätterna

■ Enligt Domstolsverkets statistik anmäldes 3002 vårdnadsmål till tingsrätterna 2004. Förra året var siffran 3853.

■ I SCB:s undersökning "Barn och deras familjer" från 2007 är det kvinnan som i 90 procent av fallen efter en separation, får ensam vårdnad om barnen. I 10 procent av

fallen får mannen vårdnaden.

■ Enligt SCB:s statistik har 40 000 barn i Sverige ingen kontakt med sin pappa. 150 000 barn får träffa sin pappa en gång i månaden eller mindre.

■ De fäder som behöver råd och stöd i vårdnadsfrågor kan vända sig till www.pappaombudsmannen.se